

کاغذ

ریگ

کفت و کوی سعیده خجسته پور با دکتر عبدالحسین فرزاد
ویژه نامه جیدی ماجیا
ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق
امیرنادر الہی
یانک او
منصور ثروت
حسام الدین خجسته پور
محمد حسین عزیزی
عبدالحسین فرزاد
الهام سادات میرزانیا

الصلوچه تخصص ادبیات فارسی، سال دوم، شماره های ۷ و ۸، یاپیزو رسانی ۱۳۹۶، قیمت ۵۰ هزار تومان

۷-۸

جیدی ماجیا
JIDI MAJIA 1961

بسم الله الرحمن الرحيم

کاغذ

فصلنامه تخصصی ادبیات فارسی، سال دوم، شماره‌های ۷ و ۸، یاپیز و زمستان ۱۳۹۶
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سعیده خجسته پور
سردیس: سعیده خجسته پور
طراح نشان و جلد: جواد آتشواری

خوانندگان فرهیخته:

فصلنامه‌ی تخصصی کاغذرنگی، مجله‌ای است که در زمینه‌ی ادبیات فارسی فعالیت می‌کند، و به معرفی ادبیات و چهره‌های ادبی ایران و جهان می‌پردازد. اگر مایل به ارسال مطلب برای ما هستید. می‌توانید مطالقان را از طریق ایمیل مجله با سردیس ارسال نمایید. نظر نویسنده‌گان لزوماً بیانگر دیدگاه نشریه تیست. نشریه‌ی کاغذرنگی در ویراش و تلخیص مطالب آزاد است. و هرگونه برداشت مطالب و عکس از نشریه کاغذرنگی با ذکر منبع آزاد است.

ایمیل مجله: kaghazrangim@ yahoo.com

ایمیل سردیس: khojastepour_sa@yahoo.com

نشانی پستی: ایران، تهران، صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۳۵۹۸

نشانی: تهران، میدان هفت تیر، خیابان مشهدی، پلاک ۲

تلفن: ۰۹۱۹۰۲۴۹۲۳۷

فاکس: ۸۸۸۴۹۷۱۵

در شماره‌های هفتم و هشتم کاغذرنگی می‌خوانید:

آغاز سخن

به نام خالق جان و دل / سعیده خجسته پور

ویژه‌نامه

- ۴
مژوی بروزندگی و آثار جیدی ماجیا، شاعر معاصر چین / دکترا ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق
کبوتران پیکاسو / بخشی از منظمه‌ی «من، بلنگ برپی» جیدی ماجیا / ترجمه: دکترا ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق ۱۳
بگذاریم شعر به عظمت روح نفوذ نماید / یانگ او / ترجمه: دکترا الهام سادات میرزا نیا
۲۸
شعر و شاعری از نگاه جیدی ماجیا، بخشی از دو سخنرانی جیدی ماجیا / ترجمه: امیرنادر الهی ۳۴

گفت و گو

- جایگاه ادبیات داستانی در ادبیات امروز ایران، گفت و گو با دکتر عبدالحسین فرزاد / سعیده خجسته پور ۳۸

حدیث سرو و گل و لاله

خانه‌ی خار، رمان امروز ایران / دکتر عبدالحسین فرزاد

چهره‌های ادبی

- ۶۴
دrama دی بر شعر و شاعران معاصر چین / دکترا ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق
۷۷
برگزیده‌ای از اشعار شاعران معاصر چین / ترجمه: دکترا ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق

سفرنامه

- ۸۳
کشور و سط دنیا، رهارد سفر چین / دکتر منصور ثروت

کتابخانه

- ۱۰۲
نگاهی بر کشور وسیع چین، کشور و سط دنیا اثر دکتر منصور ثروت / سعیده خجسته پور
سرگذشت نامه‌ی یک آهنگسان، وردی: نیروی سربوشت اثر دنا همغزیز / دکتر محمد حسین عزیزی ۱۰۵
۱۰۵
کاوشنی در فرهنگ ایران و زبان پارسی، زتن سخن اثر دکتر باقر قربانی زتن / حسام الدین خجسته پور ۱۰۸

آغا سخن

به نام خالق جان و دل

چراغ دل به نور جان برافروخت

« به نام آن که جان را فکرت آموخت

زفیضش خاک آدم گشت گلشن» (شیخ محمود شیرازی)

زفضلش هردو عالم گشت روشن

پروردگار توانا را برای به ثمر رسیدن تلاش هایمان در راه اهداف و آرمان هایمان در عرصه علم و ادب و فرهنگ سپاسگزاریم، و خرسندیم که باری دیگر، کاغذ نگی جدیدی برایتان به ارمغان می آوریم. خوانندگان فرهیخته و همراهان همیشگی، به دلیل تأخیر در چاپ شماره فصل پاییز، تصمیم بر آن گرفتیم که شماره های ۷ و ۸ را در یک جلد و در فصل زمستان پیشکش حضور سیستان کنیم. همان طور که خوانندگان گرامی مستحضر هستند در هر شماره در بخش ویژه نامه به یکی از

شخصیت های مطرح ایران و جهان در عرصه شعرونویسندگی پرداخته ایم، در این شماره هم ویژه نامه را به یکی از شاعران برجسته و معاصر کشور پنهان اور چین، «جیدی ماجیا» اختصاص داده ایم. جیدی ماجیا، زاده ۱۹۶۱ از ناحیه خود مختار لیان شان بی «واقع در سیچوآن» چین، و فرزند یکی از بزرگ زادگان قوم «نوسو» است. در اشعار اوی مضماینی چون بی عدالتی، تبعیض و عدم خشونت به چشم می آید. دغدغه وی وضعیت انسان معاصر است که آن را با شعرش نقد می کند. اور جوانی تحت تأثیر یک ترجمه از آثار پوشکین به زبان چینی قرار گرفت و به شعر روی آورد، و مجموعه اشعار خود را به چاپ رساند، و تاکنون برگزیده اشعارش به زبان های مختلف دنیا از قبیل: انگلیسی، فرانسوی، اسپانیایی، آلمانی، کره ای و ... ترجمه و چاپ شده است. برخی از آثار اوی به زبان چینی عبارتند از: «آواز عشق اول»، «رؤیای فردی از قوم ای»، «آفتاب رُم»، «واژه‌ی فراموش شده»، «زمان» و ...، همچنین وی در جشنواره ها و همایش های سراسری شاعران و نویسندگان شرکت، و جوایز بین المللی را کسب کرده است. هم اکنون او رئیس انجمن ادبی اقلیت های چین و معنون دائمی انجمن شاعران چین است. در این راستا در بخش چهره های ادبی نیز دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور به شعرو شاعران معاصر چین پرداخته اند، و نمونه ای از اشعار شاعران مطرح چین را ترجمه کرده اند. در بخش گفت و گو به دیدار دکتر عبدالحسین فراز، نویسنده، پژوهشگر، منتقد، مترجم، شاعر و استاد دانشگاه رفتیم، و پرسش هایمان را در زمینه جایگاه ادبیات داستانی و اولین رمان چاپ شده ایشان با عنوان «خانه ای خار» مطرح کردیم. در بخش سفرنامه نیز در راستای بحث ادبیات چین، مقاله ای از دکتر منصور ثروت آورده شده که این مقاله برگرفته از کتاب «کشور و سط دنیا» به قلم نویسنده است که البته با کسب اجازه و تحت نظر ایشان برگزیده شده است. امید است این شماره ها نیز مورد قبول و پسند شما بزرگواران قرار گیرد.

«مانده تا برف زمین آب شود / مانده تا بسته شود این همه نیلوفر وارونه چتر / ناتمام است درخت / زیر برف است تمنای شناکدن کاغذ در باد / و فروغ تر چشم حشرات / و طلوع سر غوک از افق درک حیات / مانده تا سینی ما پرشود از صحبت سمبوسه و عید...» (سهراب سپهری)

با سپاس

سعیده خجسته پور

ویژه‌نامه

من فرزند راستین کوه‌های برف خیزم

مروری بر زندگی و آثار جیدی ماجیا^(۱)
شاعر معاصر چین

دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق

جیدی ماجیا، شاعر معاصر چین، از ناحیه‌ی خودمختار «لیان شان یی»^(۲) واقع در کوهستان غرب «سیچوآن»^(۳) از قوم «نوسو»^(۴) بُرخاسته، اما شاعری است جهان وطن و درون مایه‌ی جهانی شدگی در سنتی‌ترین و عاطفی‌ترین اشعار او موج می‌زند. شاعری که در عمق خود بومی‌گرا، طبیعت‌گرا و انسان‌گرای رماناتیک در جهانی غیر رماناتیک است و در عین حال، فارغ از شرایط انسان معاصر و بحران‌های اجتماعی و سیاسی نیست، بلکه ناقد وضعیت انسان معاصر است. طرد خشونت، بی‌عدالتی و تبعیض در لابه لای اشعار عاطفی، تخیلی او دیده می‌شود.

پیام شاعر در یک بُعد کلی، نزدیک شدن و آشتنی با طبیعت است، طبیعتی که خدشه دار و زخمی شده، مانند طبیعت ناب کوهستان برف خیزم لیان شان. از این نظر، بسیاری از اشعارش به اشعار طبیعت‌گرا و رماناتیک شاعر و نقاش بلندپایه‌ی سرزمین ما، سه راب سپهری، شباهت دارند. آشکارا می‌توان گفت که منظومه‌ی بلند «من، پلنگ برفی»^(۵) در روزگار مینی مالیستی ما یادآور منظومه‌ی بلند و شاهکار شعری قرن بیستم، «سنگ خورشید»^(۶)، اثر اکتاویو پاز^(۷) است. شاعر در این منظومه مانند پاز جهان معاصر فاقد عشق راستین را به نقد می‌کشد و بی‌عدالتی، خشونت و شکستن قوانین طبیعت را از زبان یک پلنگ که به دست انسان سنگدل زخمی شده بیان می‌کند.

1)Jidi Majia

2)Lian Shan Yi

3)Sichuan

4)Nousu

5)I, Snow Leopard

6)Sunstone

7)Octavio Paz

• جیدی ماجیا (زاده ۱۹۶۱ م)

جیدی ماجیا، فرزند یکی از بزرگ‌زادگان قوم نoso، در سال ۱۹۶۱ م در سیچوآن زاده شد. پدرش پس از استقلال چین (۱۹۴۹) به منصب مهمی در منطقه‌ی نوسودست یافت. جیدی ماجیا در جوانی به شعر روا آورد و این هنگامی بود که ترجمه‌ی چینی یکی از آثار «پوشکین» به دستش رسیده بود. از آن پس در اشعار خود در پی هویت و دیدگاه معنوی بود و مجدوب حماسه‌ها و فرهنگ عامه‌ی قوم نoso شد. پس از پایان تحصیل به زادگاهش برگشت و اشعار او در سطح استان آوازه یافت و نوشتۀ‌هایش در مجله‌ی ستارگان در سیچوآن منتشر شد. در ۱۹۸۶ رتبه‌ی ملی را در شعر و شاعری احراز کرد، و دست پورده‌ی شاعر بزرگ ملی چین، «آی چینگ»^(۱) شد. آنگاه تحت تأثیر آثار شاعران مطرح جهان مثل سزار واخخو^(۲)، اکتاویو پاز، پابلو نرودا^(۳) و دیگر چهره‌های برجسته‌ی شعر جهان قرار گرفت.

جیدی ماجیا در همایش‌های جهانی نویسنده‌گان و شاعران سراسر دنیا شرکت کرد و یک ماه شاعر مهمان در برنامه‌ی گرد همایی بین المللی نویسنده‌گان جوان در ایالات متحده آمریکا بود. او جشنواره‌های بزرگ فرهنگی مانند جشنواره‌ی بین المللی شعر چینگ های را از سال ۲۰۰۷ سازماندهی کرد. هر دو سال، بیش از پنجاه شاعر از بسیاری از کشورهای جهان برای شرکت در این جشنواره دعوت می‌شوند. از ایران، «محمد شمس لنگرودی» و نگارنده در جشنواره‌ی ۲۰۱۵ شرکت کرده بودیم. جایزه‌ی جشنواره‌ی چینگ‌های با نام «جایزه‌ی آهونی زرین تبت» در سال ۲۰۱۳ به «آدونیس^(۴)» شاعر پراوازه‌ی سوری و «سیمونون ج. ارتیس^(۵)» شاعر بومی آمریکا، و جایزه‌ی سال ۲۰۱۵ به یک شاعر پراوازه‌ی روسي «الکساندر کوشنر^(۶)» تعلق گرفته است.

1)Ai Ching

2)César Vallejo

3)Pablo Neruda

4)Adonis

5)Simon J. Ortiz

6)Alexander Kushner

جیدی ماجیا در سفری که در ۱۳۹۳ به تهران داشت به کمک نگارنده، نمایشگاه عکس‌های هنری از طبیعت سیچوان و تبت را در سرسرای دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران به نمایش گذاشت. در این سفر با هماهنگی بندۀ وعلی اصغر محمدخانی، مدیر موسسه‌ی فرهنگی شهرکتاب با گروهی از شاعران ایرانی مانند: محمد شمس لنگرودی، حافظ موسوی، محمود معتقد‌ی، موسی اسوار، گروس عبدالملکیان و دکتر رضا میرزاپی استاد زبان و ادبیات چینی دیدار و گفت‌وگو داشته است.

جیدی ماجیا برندۀ جوایزی مانند: سومین جایزه‌ی ملی شعرچین، جایزه‌ی ادبی گوئومورو، جایزه‌ی ادبی جوانگ جونگون^(۱)، چهارمین جایزه‌ی ادبی شعر اقلیت‌های چین، جایزه‌ی پادبود شولو خف، جایزه‌ی انجمن نویسنده‌گان بلغارستان و جایزه‌ی ادبی روگانگ^(۲) شده است. بیرون از چین، او جایزه‌ی بین‌المللی انسان دوستانه‌ی مخیوا^(۳)، جایزه‌ی روح شاعرانه‌ی چین، انجمن بین‌المللی قلم چین، و در سال ۲۰۱۶ مدار اروپایی هومر در شعر و هنر را کسب کرد. همچنین در جشنواره‌ی بین‌المللی شعر مدلین^(۴) شرکت جست. او اکنون رئیس انجمن ادبی اقلیت‌های چین و معاون دائمی انجمن شاعران چین است. برگزیده‌ی آثار او به بیش از بیست زبان ترجمه و در ۳۵ کشور منتشر شده است، از جمله اشعار او به انگلیسی در آمریکا (انتشارات دانشگاه اکلاهما) و آفریقای جنوبی (انتشارات ژوهانسبرگ) منتشر شده است. همچنین ترجمه‌ی منظومه‌ی «من، پلنگ برفی» به قلم دوستم «دنیس مایر»^(۵) به انگلیسی، و نیز اشعار او به فرانسوی، اسپانیایی، آلمانی، کره‌ای و چندین زبان دیگر انجام شده که از سوی انتشارات زبان‌های خارجی منتشر شده است. «بَرِّي لُوپِس»^(۶)، طبیعت‌گرای مشهور، شیفته‌ی این منظومه‌ی بلند شده که برگزیده‌ی اشعار او به انگلیسی مقدمه‌ای نوشته است. برگدان فارسی منظومه‌ی «من، پلنگ برفی» و برگزیده‌ی اشعار «وازگان آتش» به قلم نگارنده در مجموعه‌ای به همین نام به سه زبان فارسی، انگلیسی و چینی در تهران منتشر شده است.

در منظومه‌ی «من، پلنگ برفی»، راوی خود را این گونه معرفی می‌کند:

«من فرزند راستین کوه‌های برف خیزم

نگرنده برانزوا

بی گمان، خون و تبارم نژاده بود...

باتباری از نیاکانم»

1)Juang Jong

2)Rugang

3)Mechiuva

4)Medeline

5)Denis Mair

6)Barry Lopez

«جیدی ماجیا در مراسم افتتاحیه مجازستان در بوداپست در ۲۲ ماه مه ۲۰۱۷ که توسط باشگاه قلم مجازستانی در قلعه سلطنتی، به مناسب اشعار برگزیده‌ی مجموعه «من، پلنگ برفی» باحضور خود شاعر برگزار شد.

واعتراف می‌کند:

«هرگز اینجا را ترک نخواهم کرد

حتی زمانی که مرگ این چکادهای برفی را فرا گیرد»

این تصویرزیبا، نشان دهنده‌ی پیوند عمیق با ریشه‌های طبیعت و زادبوم است. راوی می‌گوید: «هرگز نخواهی دید براین کره خاکی سرشار از ظاهر و کشتار» و این حس را منتقل می‌کند که نیاز انسان معاصر به همدلی یکدیگرامی محظوظ است.

به عبارت دیگر، «من، پلنگ برفی» منظومه‌ای بلند درستایش و پاسداشت طبیعت است:

«بعضی گویند خدای کوهستانی که من به او خدمت می‌کنم

هیچ طاعون یا فاجعه برفی به بار نمی‌آورد»

یادربک حس عاشقانه به طبیعت می‌گوید: «اما بیشتر دوست دارم به ستاره‌های آسمان خیره شوم و فراموش کنم تا چه مدت، جو بیار اشک از چشمانم جاری است..»

در عین حال در طبیعت ناب، کشتار و ویرانی رخ می‌دهد و پلنگ زخمی می‌شود، در حالی که «کوه ها هق کنان صدای زخمی سردادند».

آنجا که «من، پلنگ برفی» با منظومه‌ی سترگ «سنگ خورشید» خویشاوندی می‌یابد، شاعر، منتقد خشونت، کشتار، نادادگری و تبعیض در جهان معاصر است و می‌گوید من انعکاس خورشیدم. در همین‌بانی با پازمی‌گوید: «سرنوشت ما، سفر در انزواست». حتی در سطرهای میانی منظومه، شاعر، هم از نظر ساختار و هم از نظر محتوا به سنگ خورشید اکتاویو پازنژدیک می‌شود: «پیگرد داغ... نیروی تمرکز زدای... سقوط آزاد... جرقه آتش... تیراندازی

کمان شهوت... جواهر خوب سُفته... هوای تجزیه شده»

«آرواره‌های به هم فشرده...نگرانی...فسفرسیاه‌رگ‌ها...هدیه لذید
امواج تنفس...صعود ناگهانی...شدت مثل استارت
رقص کوبنده...تکانه مرگ درستیغ...تهی شدن...تُهیگی.»
در پایان منظمه، شاعر آزومند است که در جهان آشوب زده‌ی معاصر، همه یکدیگر را
تحمل کنند و برآن است که رواداری در این جهان متلاطم منجر به صلح جهانی خواهد شد:
«مرا تحمل کن! این یک وداع نیست.»

«من، پلنگ برفی» منظمه‌ای بلند درباره‌ی کوهستان «کونلون»^(۱) واقع در جنوب استان
«چینگ های»^(۲) در امتداد مرز تبت است. کونلون، سرچشممه‌ی دو رود اصلی و حیاتی
چین، «یانگ تسه» و «رود زرد» است. از کوهستان کونلون در بعضی اسطوره‌های آفرینش در
اساطیر چین یاد شده است. جیبدی ماجیا، این منظمه را برای یک نمایش رقص، برپایه‌ی
اسطوره‌های تبتی، چینی و اساطیر «بی»^(۳) مربوط به رشته‌کوه کونلون سروده است. این نمایش
با نام «قلمرو اسرارآمیز چینگ های» در سیماه ملّی چین به نمایش درآمد. چندین اسطوره‌ی
اصلی چینی، خاستگاه از خلق چین دارند.

«بیمو»^(۴) (کاهن آیین‌ها) عصای نیایش وزنگ را در دود آتش به چرخش درمی‌آورد و متون
کهن را زبرمی خواند. مردم نوسوبه راستی، کیشی رازگونه دارند که شامل مجموعه‌ای از آیین‌های
فصلی، حمامه‌هایی درباره‌ی نیاکان ایزدی و داستان‌هایی درباره‌ی ارواح طبیعت است.
این از آن روست که کیش نوسوبی، گونه‌ای حس تعلق به محیط طبیعی را ترویج می‌کند
و به راستی شاعر توانسته این رازگونگی را در این منظمه و در دیگر اشعارش از جمله اشعار
مجموعه‌ی واژگان آتش به تصویر کشد.

در این مجموعه با انبوهی از شعرهایی روبه‌رو می‌شویم که پیامشان انسانیت، عشق،
یگانگی با طبیعت، ستایش وطن و زادبوم و اقام بومی «بی» و «نوسو» است:

«من تاریخ نوشته شده براین سرزمینم به زبان نoso...»

نامم سرشار از امید

شعر انسانیت است

شكل گرفته هزاران سال

توسط زنی در دوک نخ ریسی اش»

یا

«من بازمانده هزاره‌ام

از تبار عشق و خیال پردازی»

1)Kunlun

2)Ching Hai

3)Yi

4)Bimo

نوسویی‌ها هرچند در روستاهای مرتفع کوهستان می‌زیند، اما شاعر سعی می‌کند با یگانه شدن با ریشه‌های بومی و سنتی، با جهان شرق و غرب نیز یگانه شود و این یگانگی را ترویج می‌کند. در شعر «سازدهنی، ساز پیر»، یکی از بهترین اشعار این مجموعه، این حس را منتقل می‌کند:

«بال‌های درخشان یک سنجاقک به صدا درخواهد آمد

در گند آفتابی آسمان آواز می‌خواند...

آواز می‌خواند در شرق

آواز می‌خواند در غرب»

از این گذشته، روح انسانی مسخ شده در سنجاقک‌ها، سویه‌ی عرفانی به شعر می‌بخشد که متأثر از ذن بودیم سنت دانوی و اسطوره‌های نosoیی است. شاعر از طریق آشنا کردن مخاطب باستنی ترین جشن‌ها و مراسم بومی نoso، خود در احیای این سنت‌ها سهیم است، مانند: مراسم «کوشی»^(۱) (سال نو)، «دوزای»^(۲) (جشن مشعل یا «جشن بازگشت ستاره‌ها»)، جشن «وازوze»^(۳) (خرروس جنگی) وغیره.

دغدغه‌ی اصلی جیدی ماجیا بی گمان یگانگی با طبیعت و کوهستان ناب است. این حس عمیق را در شعر «راپسودی به زنگ سیاه» آشکارا می‌بینیم:

«بگذار تم یک بار دیگر جنین ات باشد

بگذار در شکمت بارور شوم

بگذار خاطرهٔ محو شده از نومتوم گردد»

یا مسحور شنیدن صدای «قوقولی قوقو» در سپیده دم می‌شود، چنان‌که در شعر «انتظار» وصف می‌کند.

شاعر، گاه حس فلسفی و خیام وارد و در برخی از اشعار مجموعه‌ی «وازگان آتش» این حس را با تصاویر زیبا، از جمله تصویر سحرآمیز «جهان سفید مرگ» را در شعر «جهان سفید» نشان می‌دهد که سرچشم‌های گرفته از اعتقادات بومی نیاکان «بیمو» است. این حس فلسفی را در اشعار دیگر از جمله در شعر «موج نامرئی» آشکارا می‌بینیم:

«همه زندگان روح دارند و آنان که می‌میرند

می‌روند تا میان زمین و آسمان بیارمند»

و این باور که یک نoso جاودانه زنده است در همین شعر وصف شده است. افزون بر بُن‌ماهی‌های بالا، در سراسر اشعار جیدی ماجیا حس نوستالژیک و دلتنگی برای میهن احساس می‌شود. دلتنگی برای زادبوم کهن نosoیی نیاکان روح شاعر را در نوردیده است:

1)Kushi

2)Duz-ai

3)Wabuze

«آنگاه این جمجمه نوسویی من
پیشاروی جمجمه‌های نیاکانم خواهد آرمید»
واعتراف می‌کند که:
«از زبان کهن نوسویی بهره گیر
تا بگویی چقدر دلت برای گذشته تنگ شده»
در حال این اشعار رویکرد وطن دوستی و عشق به زادبوم کاملاً محسوس است، به ویژه
در شعر «سرزمین»:

«حس می‌کنم که پدر-زمین نoso-
ما را در گهواره سنگین اش می‌جنباند»
همچنین با اشعاری در ستایش عشق مواجه می‌شویم، مانند شعر «در اشتیاق عشق» یا
اشعاری زیبا و رمانیک در ستایش مادر در شعر «ترانه‌ای برای مادر» و گره خوردن این حس با
طبيعت ناب پرواز غازهای وحشی، یا در شعر «آرامش»، عمیقاً عشق به مادر با عشق به مام وطن
وزادبوم با هم گره می‌خورند:
«مادر، ای مادرم
اکنون مرا در آغوش گرفت بفشار!»

در پایان، باید یادآور شد که دیگر وقت آن فرا رسیده که جیدی ماجیا افزون بر بهره گیری
از سویه‌های رمانیک و عاطفی، توصیفی و روایی هنر خویش، بهتر است به سویه‌های دیگر
شعر مدرن و فرامدرن همچون روان‌کاوی جدید، نتوسورثالیسم، شالوده شکنی و به کارگیری
ساخთارهای جدیدتر روآورد تا به غنای بیشتری در شعر چین دست یابد، حرکتی که در قرن
بیستم در ایران رخ داده، که در چین به دلایل خاص اجتماعی فرهنگی، آن تحول لازم را در
چکادهای شعرکسب نکرده است. به هر رو، نسل جدید شاعران چین درسی سال گذشته،
که جیدی ماجیا و چندین چهره‌ی برجسته‌ی دیگر نماینده‌ی آنند، موجب رشد و شکوفایی
شعرمعاصر چین معاصر شده‌اند.

کبوتران پیکاسو

بخشی از منظومه‌ی «من، پلنگ برفی»^(۱) جیدی ماجیا

ترجمه: دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق

همچون اجزاء شهاب سنگ آسمانِ فرازِ سرَم
تنم در لحظه‌ای
پرتویی را لمس می‌کند
افروخته در شعله‌های سفید برفی
وشکل من رگه‌ای از آذرخش
همچون ماهی نقره‌ای که دور می‌شود
از گنبد تاریک آسمان
من فرزند راستین کوه‌های برف خیز
نگرندۀ برانزوا
پاینده در زمان نامتناهی گذشته
قوز کرده در میانه امواج سخت تخته سنگ‌ها
به نگاهبانی ایستاده‌ام اینجا
براین رشته کوه سربه فلک کشیده
بی‌گمان خون و تبارم نژاده بود
باتباری از نیاکان پیشین
تولدم معجزه بود
آبستن هزاره‌ها در برف سفید
مرگ من دگردیسه‌ای چرخه‌ای است
از سکوت در این قلمرو برفی

(۱) جیدی ماجیا این مجموعه را به جرج شالر پیشکش کرده است.

George Schaller: جانورشناس، طبیعت‌گرای، هادار محیط زیست و نویسنده، متولد ۱۹۳۳ است که از سوی مجله‌ی تایم به عنوان یکی از سه پژوهشگر برتر جهان در حوزه‌ی جهان وحش شناخته شد. پژوهش بر جسته‌ی او درباره‌ی «من، پلنگ برفی» در سراسر جهان شایسته‌ی تقدیر شناخته شده است.

بدان گونه که در نامم هست

پنهان می‌شوم در مه و بخندان بادخیز

هم قدم می‌زنم در آگاهی حیات

اما دور زدن حاشیه دیگر حیات

شکفتمن از رفای چشمانم

برق ستاره وش نفس هایم

مرواریدهای اندیشه ام

با قطره‌های سپیده دم می‌آمیزند

در سوره‌ای بلند از کتاب آسمانی

من سطور آغازین نیستم

رشته کوه‌ها زمان را شکست می‌دهند

با سکوتی که نیز صدای من است

بدان کلام نوشتاری تعلق ندارم

معلق از آسمان، با زبان

من تنها پرتویی از نورم

که ردی در خشان بر جای می‌گذارد

مؤمنانه عهد می‌بندم

هیچ کلام خائنانه‌ای هرگز در نخواهد نوشت

هماره فراسوی مرزها می‌زیم

که برخی شکل می‌گیرند بی هیچ عنصری

هرگز اینجا را ترک نخواهم کرد

حتی زمانی که مرگ

این چکادهای برفی را فرا گیرد

برستیغ کوهسار

برستیغ کوهسار، ایستاده ام همچون گلی

سیاه و ظلمانی، همچون ماده و هیچ و پوچ

سقوط می‌کنم در هوای نیمه شب

آزادانه این قلمرو را در می‌نوردم

قلمرو نیاکانم، بر الگوی سپری شده

با رمز خون واستخوان

اعشار جیدی ماجیا (۲۰۱۰)

吉狄马加 著

为土地和生命而写作

吉狄马加访谈及随笔集

青海人民出版社

نوشتن برای زمین و زندگی (۲۰۱۱)

10

维吾尔文摘要 第一卷 (2011)

كاغذ

روز و شب زبان مادری (۲۰۱۲)

در سوسوی ساعات پیش از سپیده دم
گوش می‌سپارم به فریاد اشتها
آرام ره‌سپارم، در راه ساكت و رازگونه‌ام
تنها در این لحظات
به راستی زنده می‌کنم
دورانی را که ظاهرًا گذشته است...

تماشاگر ستاره

تماشاگر ستاره در حال سقوط
این بدن، سرگردان در دریای کیهانی
با برقِ چشم آبی شبح گونه همراه می‌شود
با روح بی وزن، چونان که آنان عروج می‌کنند
سوی سطوح هماره بالاتر
پیش از آنکه بدن حتی آغاز کند
پالودن زمین را با پرش آذرخش
آن پاها سرشار از نیروی پُرکشش
ضربه می‌زنند آهنگی را بر هوای فلزی
در فوج فوج جنبش‌ها کسی نمی‌بیند
که نفسم، خاطرات و بوی رازگونه‌ام
تاکنون این برهوت را می‌پوشانند، اما مرا نمی‌جویند
آنجا که هیچ نشانه‌ای از نقاب نیست

نوسو از آتش سخن می‌گوید

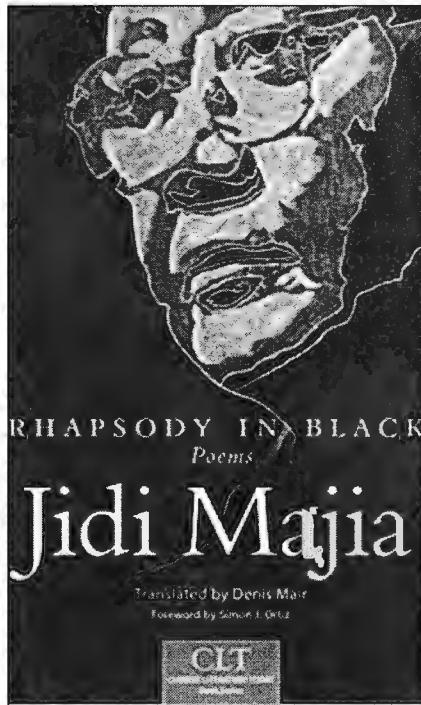
به ما خون ارزانی دار، به ما زمین ارزانی دار
ای قدرت گسترنده پیش از عهد عتیق
به ما الهام بخش، ما را تسلی بخش
بگذار واپسین زادگان، نیاکان را در خواب بینند
تو گرم از ما پرستاری می‌کنی، به زندگی مدد می‌بخشی
بُود که نیکخواهی ات راحس کنیم و مهربانی ات را بشناسیم
احترام به خویشتن مان را پاس داشته‌ای

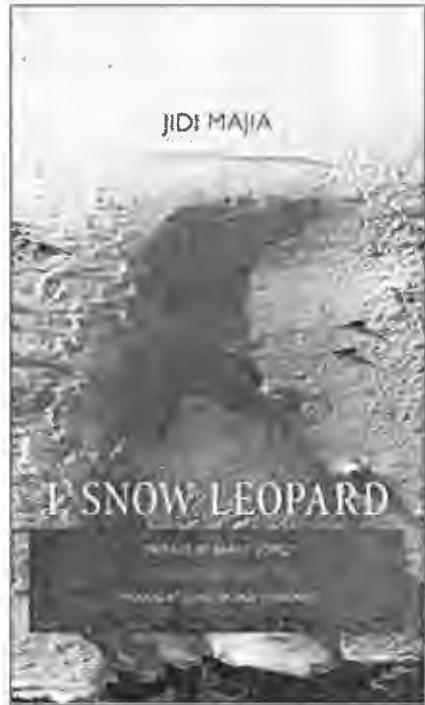
به نام زمین و زندگی (۲۰۱۳)

وارگان آتش (۲۰۱۳)

راپسودی در سیاهی (۲۰۱۴)

من، پلنگ برفی (۲۰۱۶)

ما را از صدمه خوردن به دست دیگران حفظ کدهای
توازن‌لذاید منع شدی ربی، ما را فرامی‌خوانی، تویک رویابی
شادی بیکران به ما می‌بخشی
می‌گذاری با سرخوشی آواز سرد هیم
وقتی جهان آدمی را ترک می‌کنیم
هیچ نشانه‌ای از او در تودیده نمی‌شود
چه در فقرزیسته باشیم چه غرفه در ثروت
توروح مان را می‌پوشانی
با جامه‌های آتش

ترانه عامیانه

توده‌ها از بازار به خانه برگشته‌اند

شعر من اما بازنگشته است

سرمست بوده است

بادلی پربار گام بر می‌دارم

با دهان زرین، چنگ در دست

زیر لبه بام یک خانه

نزدیک چهار راه در تاریکی

گو سپندان از کوهسار فرود آمدہ‌اند

شعر من اما برزنگشته است

قوج جلویی نگاهی به آن انداخت

هنگامی که خورشید راه خود را به پایین باز کرد

داشت تپه‌های خونین را تماشا می‌کرد

زمان گریستان گذشته بود

اندوه خوار خویش بود

همسایه‌ها همه در خواب‌اند

شعر من اما هنوز به خانه نیامده است

بر دروازه می‌نشیم و در انتظار آنم

چگونه می‌توانستم چنین شبی را فراموش کنم؟
